

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

Zrzeszenie Sportowo-Rehabilitacyjne

START Zielona Góra

Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich [tekst jednolity - Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 marca 2024 r. (Dz. U. poz. 560)]

Spis treści

- I. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich oraz Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
- II. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.
- III. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.
- IV. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.
- V. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.
- VI. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania,
- VII. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.
- VIII. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

UWAGI

I. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim (każdą osobą do ukończenia 18 roku życia), a personelem placówki lub organizatora, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich:

1. Należy przestrzegać obowiązujących norm prawnych, moralnych i zwyczajowych oraz respektować prawa dziecka zawarte w Deklaracji Praw Dziecka i Konwencji o Prawach Dziecka oraz wszelkich innych regulacjach, w tym konwencji Rady Europy z zakresu ochrony praw dziecka.
2. Wszelkie relacje muszą być bezpieczne, uzasadnione, sprawiedliwe, adekwatne do sytuacji i transparentne, aby zminimalizować ryzyko ich błędnej interpretacji.
3. Zachowania niedozwolone:
  - łamanie praw dziecka i nie przestrzeganie obowiązujących norm prawnych, moralnych i zwyczajowych polegających na:
    - stosowaniu przemocy fizycznej oraz psychicznej,
    - naruszeniu nietykalności osobistej małoletnich,
    - wykorzystywaniu przewagi fizycznej i stosowaniu gróźb,
    - dyskryminacji ze względu na stan zdrowia, potrzeby rozwojowe i edukacyjne, możliwości psychofizyczne, seksualność, orientację seksualną, pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne i światopogląd,
    - stosowaniu wypowiedzi naruszających godność osobistą.
    - obrażaniu, upokarzaniu, lekceważeniu i zawstydzaniu małoletniego,
    - używaniu wulgaryzmów, obraźliwych gestów, niestosownych żarty, wypowiedzianiu treści o zabarwieniu seksualnym,
    - nawiązywaniu relacji o charakterze seksualnym,
    - fotografowaniu, filmowaniu i upublicznianiu zdarzeń z udziałem małoletnich bez zgody ich opiekunów.
4. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone:
  - obowiązkiem małoletniego jest przestrzeganie prawa oraz zasad i norm zachowania ogólnie przyjętych i uznanych za właściwe, przestrzegać statutu stowarzyszenia oraz regulaminów obowiązujących w miejscu jego przebywania,
  - zabronione jest stosowanie z jakiegokolwiek powodu przemocy słownej, fizycznej i psychicznej oraz jakichkolwiek form agresji,
  - jeżeli małoletni jest świadkiem stosowania przez innego małoletniego jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania poprzez pomoc osoby dorosłej,
  - małoletni jest zobowiązany do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości,
  - małoletni nie narusza praw innych małoletnich - uznaje ich prawo do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, itp.

- małeletni zachowuje wysoką kulturę w kontakcie z innymi, używa zwrotów grzecznościowych, nie kpi, nie szydzi ze słabości innych, kontroluje swoje zachowania i emocje pod kątem wyrażania sądów i opinii, jest życzliwy, nie stosuje wulgaryzmów, wypowiada się w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi, bez użycia siły rozwiązuje problemy i konflikty, okazuje zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferuje pomoc, wyraża własne poglądy, oceny i spojrzenie na świat w sposób wolny od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.

II. Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małeletniego:

1. Podejrzenie krzywdzenia – tj. zaistnienia zachowań wobec małeletniego, małeletnich mających charakter czynów zabronionych:
  - zadbanie o bezpieczeństwo małeletniego, udzielenie mu niezbędnej pomocy, odseparowanie od osoby podejrzaney o działanie na jego szkodę, zawiadomienie policji poprzez operatora Centrum Powiadamiania Ratunkowego tj. nr 112, powiadomienie rodziców, opiekunów prawnych, faktycznych, zakończenie współpracy/ rozwiązanie umowy z osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa na szkodę małeletniego, małeletnich powiadomienie zarządu oraz członków stowarzyszenia o zaistniałej sytuacji.
2. Podejrzenie krzywdzenia – tj. zaistnienia zachowań łamiących prawa dziecka:
  - Zadbanie o bezpieczeństwo małeletniego poprzez odseparowanie od osoby podejrzaney o działanie na jego szkodę, powiadomienie rodziców, opiekunów prawnych, w razie konieczności udzielenie niezbędnej pomocy, ustalenie stanu faktycznego, w przypadku potwierdzenia wystąpienia zachowań łamiących prawa dziecka, przeprowadzenie rozmowy dyscyplinującej z osobą podejrzaną o takie naruszenie, a w przypadku wątpliwości co do charakteru zachowania zawiadomienie policji poprzez operatora Centrum Powiadamiania Ratunkowego tj. nr 112, w przypadku wszczęcia postępowania przygotowawczego przeciwko osobie podejrzaney o niewłaściwe zachowanie wobec małeletniego zakończenie współpracy/ rozwiązanie umowy z osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa na szkodę małeletniego, małeletnich powiadomienie zarządu oraz członków stowarzyszenia o zaistniałej sytuacji.
3. Podejrzenie krzywdzenia – tj. zaistnienia innych zachowań wobec małeletniego, małeletnich powodujących podejrzenie zaistnienia braku bezpieczeństwa, uzasadnienia ich podejmowania, sprawiedliwego działania, adekwatności do sytuacji, transparentności oraz wzbudzających niejednoznaczność ich oceny:
  - zadbanie o bezpieczeństwo małeletniego poprzez odseparowanie od osoby podejrzaney o niewłaściwe zachowanie, powiadomienie rodziców, opiekunów prawnych, w razie konieczności udzielenie pomocy psychologicznej, wszechstronne wyjaśnienie przedstawionych okoliczności, w przypadku potwierdzenia zaistnienia zachowań, o których mowa wyżej przeprowadzenie rozmowy dyscyplinującej z osobą podejrzaną o takie naruszenie, a w przypadku wątpliwości co do charakteru zachowania należy zawiadomić policję poprzez operatora Centrum Powiadamiania Ratunkowego tj. nr 112,

w przypadku wszczęcia postępowania przygotowawczego przeciwko osobie podejrzewanej o niewłaściwe zachowanie wobec małoletniego zakończenie współpracy/ rozwiązanie umowy z osobą podejrzaną o popełnienie przestępstwa na szkodę małoletniego lub małoletnich, powiadomienie zarządu oraz członków stowarzyszenia o zaistniałej sytuacji,

4. Posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego ze strony osoby pełnoletniej lub innego małoletniego:
  - Zadbanie o bezpieczeństwo małoletniego poprzez odseparowanie od osoby podejrzanej o niewłaściwe zachowanie, powiadomienie rodziców, opiekunów prawnych jeżeli nie są podmiotem zdarzenia, w razie konieczności udzielenie pomocy psychologicznej, powiadomienie operatora Centrum Powiadamiania Ratunkowego poprzez nr alarmowy 112, przedstawienie sytuacji i zastosowanie się do jego wskazówek, lub zgłoszenie problemu małoletniego, małoletnich pod nr 800 12 12 12, tj. całodobowy Dziecięcy telefon zaufania rzecznika praw dziecka.

III. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”:

1. Osobą odpowiedzialną za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego jest Prezes Stowarzyszenia, zwany dalej Prezesem. Pod jego nieobecność czynności tej dokonuje pracownik, który go zastępuje. W pierwszej kolejności w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego następuje zgłoszenie tego faktu do Centrum Powiadamiania Ratunkowego poprzez nr alarmowy 112, przedstawienie sytuacji i zastosowanie się do wskazówek operatora nr alarmowego lub osoby do której nastąpi przekierowanie połączenia, następnie należy sporządzić notatkę, w której zawarte zostaną następujące informacje:
  - (Co?) Co się tak naprawdę zdarzyło? Do jakiego zdarzenia doszło?
  - (Gdzie?) Gdzie miało miejsce to zdarzenie? Czy są inne miejsca powiązane z tym wydarzeniem?
  - (Kiedy?) Kiedy doszło do zdarzenia? Jak długo trwało? Jaka jest chronologia całego wydarzenia?
  - (W jaki sposób?) W jaki sposób doszło do zdarzenia? Jak zostało dokonane? Jaki był przebieg zdarzenia? Jaki był mechanizm działania sprawcy?
  - (Czym?) Jakie narzędzia i środki służyły sprawcy do popełnienia przestępstwa?
  - (Dlaczego?) Dlaczego ktoś się dopuścił danego czynu? Dlaczego ofiarą jest ta konkretna osoba? Co było motywem do popełnienia przestępstwa?
  - (Kto?) Kto jest sprawcą/sprawcami? Kto jest ofiarą/ofiarami tego zdarzenia? Kto mógł skorzystać na tym wydarzeniu?

oraz opisane inne działania jakie w tej sprawie zostały podjęte. Sporządzona dokumentacja zostaje przekazana Prezesowi, który jest odpowiedzialny za jej przechowywanie. Zawiadamianie Sądu Opiekuńczego będzie następować

w przypadku uzyskania takich wytycznego przez operatora numeru alarmowego 112 lub podmiotu do którego nastąpiło przekierowanie.

IV. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów:

1. Co najmniej raz na dwa lata członkowie zarządu stowarzyszenia dokonują oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.

V. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności:

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich jest Prezes, który może upoważnić wyznaczoną przez siebie osobę do przygotowania personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich. O formie i sposobie przygotowania personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich decyduje Prezes. Przedsięwzięcia z tego zakresu realizowane są każdorazowo wobec osoby wskazanej przez Prezesa, która nawiązuje współpracę, niezależnie od formy i charakteru tej współpracy lub wstępuje do stowarzyszenia jako członek oraz okresowo (Prezes określa terminy szkoleń) wobec personelu placówki i osób wskazanych przez Prezesa, współpracujących niezależnie od formy i charakteru współpracy lub będących członkami stowarzyszenia.
2. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich, zapoznaje personel placówki ze standardami ochrony małoletnich, a personel potwierdza zapoznanie się ze standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w placówce, w sposób wskazany przez Prezesa. Przygotowanie personelu placówki lub organizatora do stosowania standardów polega również na pogłębianiu wiedzy i umiejętności rozpoznawania krzywdzenia, objawów, identyfikacji ryzyka krzywdzenia i podejmowania, zgodnie z prawem właściwych działań, a także wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej w przypadku zaniechania postępowania w celu ochrony i wsparcia małoletnich.

VI. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania:

1. Standardy ochrony małoletnich udostępnione są na stronie internetowej oraz wywieszane w widocznym miejscu w lokalu, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich. Wersja skrócona zawiera informacje istotne dla małoletnich.

VII. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia:

1. Każda osoba, zatrudniona, zrzeszona lub współpracująca ze stowarzyszeniem bez względu na formę i charakter ma obowiązek przyjąć zgłoszenie o zdarzeniu zagrażającym małoletniemu i niezwłocznie powiadomić o powyższym Prezesa lub pod jego nieobecność osobę zastępującą go. Następnie Prezes wyznacza osobę odpowiedzialną za udzielenie wsparcia małoletniemu, powiadamia rodziców, opiekunów prawnych, faktycznych małoletniego, a w tym czasie osoba przyjmująca zgłoszenie ma obowiązek zadbania o bezpieczeństwo małoletniego poprzez odseparowanie go od osoby podejrzanej o działanie na jego szkodę, a jeżeli istnieje bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia przyjmującego zgłoszenie lub małoletniego, przyjmujący zgłoszenie lub Prezes powiadamia bezpośrednio o zdarzeniu Centrum Powiadamiania Ratunkowego poprzez nr alarmowy 112, przedstawienia sytuację i stosuje się do wskazówek operatora nr alarmowego lub osoby do której nastąpi przekierowanie połączenia.
2. zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia:
  - plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia, opracowuje zespół powołany przez Prezesa, pod jego kierownictwem lub wskazanej przez niego osoby, po uprzednim uzyskaniu zgody rodziców, opiekunów prawnych, faktycznych małoletniego. W przypadku braku zgody Prezes uzyskuje stosowne oświadczenie. Najważniejszymi punktami planu wsparcia będą:
    - przeprowadzenie diagnozy sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia (charakterystyka doznanej krzywdy, analiza dostępnej dokumentacji, określenie czynników ryzyka doznanej krzywdy oraz czynników wsparcia małoletniego),
    - zdefiniowanie celu oferowanego wsparcia,
    - wyznaczenie kompetentnego przedstawiciela stowarzyszenia do realizacji wsparcia małoletniego (w przypadku braku takiej osoby, przekazanie poczynionych ustaleń dyrektorowi szkoły, do której uczęszcza małoletni).

VIII. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego:

- Dokumentowanie ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego następuje poprzez sporządzenie notatki przez osobę przyjmującą zgłoszenie z ramienia stowarzyszenia, a sporządzona dokumentacja przekazywana jest Prezesowi, który przechowuje ją w siedzibie stowarzyszenia.

UWAGI!

Małoletni zrzeszeni w Zrzeszeniu Sportowo-Rehabilitacyjnym START Zielona Góra nie korzystają z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet, bowiem Zrzeszenie nie wyposaża małoletnich w takie urządzenia i nie udostępnia sieci Internet, stąd nie ma potrzeby wdrożenia procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie. Nie mniej jednak mogą wystąpić sytuacje

kiedy małoletni będą korzystać z prywatnych urządzeń z dostępem do sieci Internet wobec czego będą stosowane następujące zasady i procedury:

- bezwzględnie rodzice muszą stosować programy kontroli rodzicielskiej,
- w czasie zajęć realizowanych przez Zrzeszenie, małoletni nie mogą korzystać z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet,